Lilientalowa Precz
z barbarzyństwem

PRECZ
z barbarzyństwem!

(rzecz o Obrzezaniu).

PRZEZ

Reginę Lilientalową.

Cena 10 kop.

WARSZAWA.

1908.

PRECZ

z barbarzyństwem!

(rzecz o Obrzezaniu).

PRZEZ

Reginę Lilientalową.

WARSZAWA.

1908.

Warszawa Druk A. Ginsa.

Precz z barbarzyństwem!

Rytualny obrzęd żydowski dokonywany na ośmiodniowem niemowlęciu płci męskiej składa się z 3 aktów:

1) usunięcia napletka z pomocą poprzecznie przeprowadzonego cięcia;

2) rozrywania paznogciami wewnętrznej ścianki napletka i odwrócenia jej ku tyłowi;

3) wysysania rany.

Pomijając to, że przestarzała technika dostarcza ogromnej ilości nieszczęśliwych wypadków przez zarażanie przymiotem i gruźlicą [1]), sam akt jest operacją krwawą, która przy zdarzających się powikłaniach zagraża niekiedy życiu jednostek [2]).

A jeśli nawet z czasem procedura obrzezania odpowie wszelkim nowoczesnym wymaganiom chirurgii, sam obrzęd nie przestanie być operacją bolesną i narażać będzie zawsze na

[1]) Dr. J. M. Judt. Uprawidłowienie obrzędu Przymierza Abrahamowego w świetle nauki, wiary i prawodawstwa. (Izraelita 1898 r.).

[2]) Tamże.

cierpienie biedną, bezbronną istotkę. Przeciwko temu to znęcaniu się barbarzyńskiemu głos swój podnoszę.

Bo jakiem prawem pastwimy się nad niemowlęciem naszem, jakiem prawem odcinamy wątłej, maleńkiej dziecinie część jej ciała żywego?

Żadne teorje usprawiedliwić nie mogą postępowania stwarzającego bezużyteczne, bezcelowe cierpienie. Współczesny żyd inteligentny czuje całą ohydę i grozę tego obrzędu, lecz że na odrzucenie go zdobyć się nie ma odwagi, a nakaz biblijny przestał dlań być autorytetem, więc wmawia w siebie i innych, że obrzezanie zdro-

wem jest dla organizmu, że jest środkiem profilaktyczno-sanitarnym.

By dowieść swego, powołuje się na liczne prace w tym kierunku i na powagi rozmaite. Istotnie, pośród lekarzy (żydów przeważnie) znajduje obrzezanie wielu zwolenników: jedni upatrują w niem środek ochronny przeciw chorobom takim jak przymiot np., inni uważają je za środek leczniczy niekiedy [1]).

Poglądów tych nauka nie usankcjonowała do tej pory, a co do przymiotu, to doba obecna coraz bardziej

[1]) Dr. Lewin. O rytualnem obrzezaniu jako jednym z momentów etjologicznych gruźlicy.

przeczy zapatrywaniom zwolenników obrzezania. Faktem jest, że żydzi odporni są na pewne choroby, że śmiertelność pośród dzieci żydowskich do roku mniejszą jest niż wśród chrześcijan, pomimo, że u żydów rodzi się dzieci płci męskiej stosunkowo więcej niż u innych narodów europejskich [1]), dane te przecież najzupełniej się uzasadniają odmiennymi u ludu żydowskiego warunkami obyczajowymi.

Bo też nie hygiena powołała do życia ten obrzęd, jak chcą niektórzy [2]).

---

[1]) Tamże.

[2]) Dr. Rosenzweig. Zur Beschneidungsfrage. Dr. Claparède. La circoncision et son importance dans la famille et dans l'état.

(Według zwolenników tej teorji, obrzezanie w krajach podzwrotnikowych jest środkiem sanitarnym, czemu przeczy fakt, że ludy nieobrzezane w tychże krajach nie ustępują obrzezanym pod względem zdrowotności i mocy członka płciowego).

Geneza obrzezania zajmowała i po dziś dzień zajmuje umysły uczonych; liczne badania rozmaite teorje stworzyły. Przytoczę najciekawsze z nich.

Według Spencera[1]), obrzezanie jest okaleczeniem dokonywanem początkowo na jeńcach, od których po-

[1]) Instytucje obrzędowe.

bierane trofea coraz łagodniejszą formę przybierały, przeobrażając się jednocześnie w ceremonję rządową i religijną. Lafargue [1]) sądzi, że obrzezanie zastąpiło składane pierwotnie bóstwu ofiary z ludzi. Ploss [2]) upatruje w tym akcie cel przysposobienia młodych do życia płciowego. Według niego ludom stosującym obrzezanie, napletek wydawał się nienormalnym, zmniejszającym zdolność rozrodczą i z tego powodu bywał usuwany. Zważywszy znów

[1]) Die Beschneidung, ihre soziale und religiöse Bedeutung.

[2]) Das Kind im Brauch und Sitte der Völker.

obrzędy towarzyszące obrzezaniu u niektórych plemion australskich a także u pewnych ludów Afryki, Beczuanów np., dochodzimy raczej do wniosku, że obrzezanie jest tam wynikiem antagonizmu starych do młodych, że jest pastwieniem się mężczyzn dojrzałych nad młodzieżą dojrzałości dosięgającą.

Wszystkie te teorje zgodne są z prawdą, o ile pewnych okresów kultury dotyczą, stanowczej przecież odpowiedzi na kwestję pochodzenia tego obrzędu żadna z nich nie daje. To jest tylko pewnem, że obrzezanie jest wytworem zamierzchłych okresów cy-

wilizacji i właściwe jest ludom w stanie dzikości i barbarzyństwa przebywającym. Obrzęd ten napotykamy u Dahomejczyków, Mandyngów, Beczuanów, Kafrów, w Abisynji, na Madagaskarze, na wyspach Archipelagu Indyjskiego, u Melanezyjczyków na Fidżi, Nowych Hebrydach, u Polinezyjczyków na Tonga, Samoa, Tahiti, u Jukatańczyków i t. d. [1]). W starożytności praktykowali zwyczaj ten Egipcjanie, Fenicjanie, mieszkańcy Meksyku i inni.

[1]) Richard Andrée. Ethnographische Parallelen und Vergleiche.

U żydów nosi obrzezanie charakter nie społeczno-obywatelski jak u większości z powyżej wymienionych plemion, lecz religijno-narodowy i jako takie zdaje się być właściwością tego ludu tylko. Ale i u żydów obrzęd ten przebył ewolucję dziejową i charakter religijno-narodowy jest późniejszym jego nabytkiem.

Posługiwanie się ongi przy obrzezaniu nożem kamiennym, o czem wspomina legenda biblijna[1]) a także wzmianka, że Jozue kamiennym nożem obrzezał wstępujących do Kanaan izraeli-

---

[1]) Exodus 4, 24.

tów[1]), dowodzą, że obrzęd ten u żydów kamiennego okresu sięga, którego to okresu szczątki najdłużej—jak to zwykle bywa — przechowały się w kulcie.

Legendy znów o Abrahamie obrzezanym w 99 roku życia[2]), a głównie o Izmaelu w 13 roku życia obrzezanym[3]) (t. j. w wieku dojrzałości płciowej), przypuszczać każą, że u prastarych Hebrajczyków obrzezanie odmienny nosiło charakter. Ustaliwszy się, zwyczaj ten z biegiem czasu zmie-

---

[1]) Jozue 5.
[2]) Genesis 17, 24.
[3]) Tamże 17, 25.

niał treść swoją, aż stał się wreszcie aktem przymierza z Jehową.

Sądzę, że tę ostatnią postać przybrało obrzezanie w Egipcie, gdy budząca się u ludu żydowskiego świadomość narodowa wywoływała z przeszłości zapomniane zwyczaje, nadając im charakter z nowym światopoglądem zgodny.

Bowiem pamięć o obrzezaniu przechowała się pośród izraelitów w Egipcie, tylko wraz ze zniknięciem stosunków, które obrzęd ten wywołały, zapomniano i o przyczynie jego powstania, a na jej miejsce podstawiono inną, do ducha czasu dopasowaną.

Jako akt przymierza z Jehową, bogiem narodowym izraelitów, stało się obrzezanie koniecznym wyrazem judaizmu, symbolem narodowości żydowskiej i sankcję dogmatu otrzymało. To też wstępując do ziemi Kanaan i obejmując ją w posiadanie, żydzi, dla zaznaczenia swej odrębności, poddali się obrzezaniu.

I odtąd akt ten stał się nieodłącznym od żydowskości, a liczne prześladowania wzmogły jeszcze przywiązanie do tego obrzędu i jego powagę. Uczucie narodowo religijne tak silnie zespoliło się z tym obrzędem, że za Antjocha Epifanesa kara śmier-

ci nie odstraszała matek żydowskich od wykonywania aktu tego na synach swoich, a w 2-gim wieku przed Chrystusem, gdy po prądach asymilacyjnych nastąpiła reakcja przeciw wpływom greckim, talmudyści, chcąc położyć tamę sztucznemu wydłużaniu napletka, wprowadzili do obrzędu obrzezania t. z. pria, t. j. nadrywanie wewnętrznej ścianki [1]).

Późniejsze losy żydów tylko wzmocniły znaczenie tego aktu.

Prześladowani, dręczeni za swą wiarę i pochodzenie, pietyzmem ota-

---

[1]) Dr. J. M. Judt. Praca już wzmiankowana.

czali zwyczaj, który ich od sąsiednich narodów odróżniał.

Wszystkie ludy i narody ziemi dźwigają na sobie brzemię przeszłości, wszędzie napotykamy ślady dawnych pojęć i wierzeń, nigdzie przecież nie przechowały się one w takiej sile jak u żydów. Sprawiły to wyjątkowe warunki historyczne i dzięki nim tylko ostało się u żydów obrzezanie, ten wytwór dzikich namiętności pierwotnej hordy.

Gdyby dzieje żydów inną potoczyły się były drogą, gdyby życie ich

społeczno-narodowe rozwijało się było zdrowo i normalnie, to dziś ślad tego obrzędu przetrwałby jedynie w legendzie. Lecz było inaczej i żydzi skostnieli w swym rozwoju kulturalnym.

Dziś przecież budzi się naród żydowski, budzi się do światła i życia, najwyższa więc pora zrzucić z siebie ten ohydny balast wieków.

Wszyscy mający poczucie krzywdy wyrządzanej dziecięciu zerwać z tym obrzędem powinni. Nie zasłaniajmy się ideą więzi narodowej. Związek z ludem nic na tem nie ucierpi, bo kto lud kocha i go rozumie, ten

zawsze do niego trafi i zaufanie jego zdobędzie. Na osłabienie samowiedzy narodowej również wpłynąć to nie może, gdyż nie obrzezanie i inne przestarzałe praktyki treść ducha żydowskiego stanowią.

A szerząc światło i ideały humanitarne, przedewszystkiem wyrzućmy z życia to, co do barbarzyńców podobnymi nas czyni.

Miejmy odwagę my tymczasem nieliczni, a w przyszłości i ogół za nami pójdzie.